

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, představitelé měst a krajů, pracovníci úřadů, dopravní odborníci, záměstníci o udržitelnou mobilitu,

závěr roku patří na poli mezinárodní environmentální a klimatické politiky tradičně Konferenci OSN o změně klimatu (COP25), jednomu z největších mezinárodních setkání vůbec. V letošním roce nese ve svém názvu číslovku pětadvacet. Již čtvrt století se schází špičky světové politiky, aby vyjednávaly o udržitelných podmínkách života na naší planetě jak pro lidi, tak i další živou i neživou přírodu.

Proměňující se klima je danost, kterou stále častěji zakoušíme i my, obyvatelé a obyvatelky střední Evropy, části světa, jejíž podnebí se vždy zdálo být stálé a předvídatelné. Každý z nás si už musel všimnout nečekaných výkyvů počasí a toho, že pranostiky našich předků se mnohdy naplňují v pravém opaku.

Důvody, které k takovým změnám vedou, byly na poli vědy mnohokrát popsány a potvrzeny. Značnou část problému má neoddiskutovatelně na svědomí dopravní sektor, a odvětví udržitelné mobility se tak pro naši žitnou budoucnost ukazuje jako stále důležitější a aktuálnější.

Aktivita vedoucí k udržitelnému životu jsou výrazněji podporovány také ze strany orgánů Evropské unie v čele s nastupujícím novým týmem Evropské komise. Předsedkyně Ursula von der Leyen ve své řeči na COP25 představila tzv. Evropskou zelenou dohodu (European Green Deal), klimatický plán, který má změnit kurz Evropy směrem k prvnímu klimaticky neutrálnímu kontinentu do roku 2050.

Jsme rádi, že se na cestě za udržitelností a kvalitním životem v tom našem kousku Evropy, v českých a slovenských městech,

potkáváme už pátým rokem v rámci sítě CIVINET. A budeme samozřejmě rádi, když nám zachováte přízeň i v nadcházejícím kulatém roce 2020. Přehled připravovaných seminářů, exkurzí a konferencí k problematice udržitelné městské mobility, na které vás už dnes srdečně zveme, najdete na následujících stranách.

Přejeme vám příjemné předvánoční čtení, klidné prožití svátečních dní v okruhu vašich nejbližší a šťastný vstup do nového roku!

Obr. 1: Evropský týden mobility v Tilburgu, Nizozemí,
autor: archiv města Tilburg.

Váš sekretariát CIVINET

OBSAH

Str. 1. - Úvodní slovo

Str. 2. - **Téma čísla: Aktivita sítě CIVINET Česká a Slovenská republika**

Připravované aktivity na rok 2020

Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Report z pražské konference „Od Plánů udržitelné městské mobility 1. generace k SUMP 2.0“

Str. 3. - **Kalendárium**

Výběr z plánovaných zahraničních událostí v 1. polovině roku 2020 z oblasti udržitelné mobility

Str. 4. - **Jak se stát členem CIVINETu**

Str. 5. - **Kontakty**

Téma čísla: Aktivity sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Připravované aktivity na rok 2020

Program plánovaný sekretariátem na následující rok

Sice jsme ještě nezamávali roku 2019, ale přípravy na akce CIVINETu na nadcházející rok jsme v našem týmu už zahájili. Opět pro vás chystáme odborné semináře, exkurze i konference. A na jaká témata se můžete těšit?

Jarní brněnská konference CIVINET

Konferenci jsme se rozloučili v letošním roce a **konferenci** zahájíme i sérii setkání v roce 2020. Bude se konat v **dubnu** v **Brně** a kromě přednášek bude zahrnovat také **workshop** věnující se nastavení participačního procesu ve městech. **Participace** je stěžejní součástí tvorby Plánů udržitelné městské mobility a v ideálním případě i dalších aktivit města, které se týkají změn ve veřejném prostoru a strategického plánování. Participační postupy u nás zatím nejsou zcela vžit, ale má smysl je podporovat a snažit se v nich rozvíjet, a právě proto připravujeme i tento workshop s českými i zahraničními hosty.

Májová exkurze

Hned následující měsíc vás pozveme na první exkurzi. Snad nám bude **květnové** počasí přát. Potkáme se v některém z **českých měst**, které se může pyšnit **dobrou praxí** v oblasti udržitelné mobility. Skvělé věci se dějí také v naší zemi. Pojdme se navzájem inspirovat!

Letní seminář s odbornou exkurzí na Slovensku

Poslední akce před letními dovolenými nás čeká v **červnu**. Tentokrát zavítáme na **Slovensko**, kde si nejprve teoreticky na odborném **semináři** a poté i prakticky v rámci **exkurze** ukážeme konkrétní řešení některých problémů, se kterými se můžeme setkat v **oblasti městské mobility**.

Babí léto s bicykly

Po prázdninové pauze se znovu setkáme v **září**. Naším tématem bude **městská cyklistika**, o které se často mluví jako o budoucnosti urbánní mobility, třebaže první jízdní kola a jejich předchůdci pocházejí už z 19. století. Přesto jsme v posledních desetiletích zapomněli, že kolo je víc než jen sportovní náčiní. Jaké jsou trendy v městské cyklistické dopravě si ukážeme na odborné **exkurzi** hned ve dvou městech.

Na podzim o parkování

Ožehavé téma, se kterým se v současnosti potýkají už i menší města. Osobní automobil se stal normou a jejich počty ve městech rok od roku stoupají. Jak ale naložit s omezeným prostorem měst tak, aby nepatřila pouze automobilům, které jsou navíc většinu času právě jenom zaparkované? Otázky z oblasti **managementu parkování** zodpoví **podzimní odborný seminář** s praktickým **workshopem** ve vybraném českém městě.

Konkrétní data, hosty a místa konání jednotlivých akcí stále doladujeme tak, abychom vám nabídli co nejpestřejší programy s odborníky z Česka, Slovenska i zahraničí. Podrobné informace s registracemi se ale vždy s předstihem objeví na našich [webových stránkách](#), stejně tak v newsletteru a ve čtvrtletním [CIVINET Zpravodaji](#). K těmto pěti setkáním, na jejichž přípravách už pracujeme a s nimiž může odborná veřejnost počítat, mohou v průběhu roku přibýt některé další události, na které bychom vás samozřejmě také včas upozornili.

Těšíme se na společný rok 2020!

Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Report z pražské konference „Od Plánů udržitelné městské mobility 1. generace k SUMP 2.0“

Druhé listopadové úterý patřilo poslední z letošních akcí česko-slovenského CIVINETu, konferenci nazvané Od Plánů udržitelné městské mobility 1. generace k SUMP 2.0. Společně s 63 účastníky se zájmem o udržitelnou městskou mobilitu a SUMPy jsme se setkali v budově Ministerstva dopravy ČR na Nábřeží Ludvíka Svobody v Praze. Mezi posluchači převažovali zástupci českých měst, ale přišli také univerzitní pracovníci, někteří zpracovatelé SUMPů a zaměstnanci městských firem, které se na tvorbě SUMPů podílejí.

Hlavní téma akce asi netřeba dlouze představovat. Jak už vyplývá ze samotného názvu, byla jí budoucnost plánů udržitelné městské mobility, jak na evropské úrovni, tak především v České republice, ale také ohlednutí se za dosavadním vývojem v oblasti SUMPů. Na konferenci zaznělo celkem deset prezentací a jedním z významných hostů byl jistě Robert Pressl, přední evropský odborník na městskou mobilitu z rakouské Forschungsgesellschaft Mobilität – Austrian Mobility

Research (FGM-AMOR) a spoluautor metodiky Eltis pro tvorbu SUMPů.

Obr. 2: Prezentace Roberta Pressla z FGM-Amor, autor: Denisa Morongová.

Po úvodním zahájení Vítem Sedmidubským z hostitelského Ministerstva dopravy ČR a Michalem Bajgartem za sekretariát CIVINETu přišla na řadu první ze tří prezentací Roberta Pressla. Věnoval se v ní udržitelné mobilitě jako konceptu a rozdílům mezi plánováním mobility a plánováním udržitelné mobility ve městech. Na řadě dat poukázal na skutečnost, že městská mobilita a městský prostor obecně je často plánován s ohledem na potřeby pouze jedné části společnosti (např. muže v produktivním věku, kteří nejvíce využívají osobní automobily), zatímco jiné skupiny obyvatel a jejich potřeby jsou opomíjeny. Zmínil také obecné trendy a vize v oblasti udržitelné městské mobility a nutnou podmínku podpory politiků (ať už na komunální nebo národní úrovni), která je pro celý proces plánování stěžejní.

Obr. 3: Z prostředí konference,
autor: Denisa Morongová.

V následujících prezentacích představily svoji činnost dva zapsané spolky, a to pořádající CIVINET ČR a SR a Partnerství pro městskou mobilitu. Jak jsme avizovali v předchozím čísle Zpravodaje, dostalo se také na shrnutí poznatků, které jsme od vás, zástupců a zástupkyň měst, získali na našich společných workshopech k tématu vzniku PUMM v českých a slovenských městech.

Program po příjemném coffee breaku zahájila prezentace k výstupu projektu pro podporu zlepšení kvality a zavádění plánů udržitelné městské mobility PROSPERITY, Národního programu na podporu SUMP, která zazněla z úst Daniela Szábó z Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Součástí konference byla i panelová diskuse s Vítem Sedmidubským a Michalem Ulrichem z Ministerstva dopravy ČR a s Jiřím Vlčkem z Ministerstva pro místní rozvoj ČR, které předcházely také prezentace obou ministerstev k dané problematice. CIVINET si dává za cíl být prostředníkem mezi městy a Ministerstvem dopravy, a proto nás těší, že se toto daří naplňovat a o diskuzi byl z řas účastníků zájem. Vzhledem k tomu, že příští rok končí programové období pro čerpání peněz z Evropských strukturálních a investičních fondů, česká města se proto chtěla s dostatečnou časovou rezervou informovat o podmínkách čerpání dotací v novém programovém období 2021–2027.

Dotazy směřovaly také na nedávno publikovanou aktualizaci evropské metodiky Eltis pro tvorbu SUMPů a potenciální aktualizaci české metodiky pro tvorbu plánů udržitelné městské mobility. Česká metodika je pro města závazná a její naplňování při tvorbě SUMP kontroluje Komise pro posuzování dokumentů městské mobility. V diskuzi tak zazněly obavy měst z toho, jak moc bude metodika 2.0 odlišná, kdy vejde v platnost a zda se bude vztahovat i na už existující plány nebo jejich aktualizace.

Diskuze pokračovala u oběda, po němž následovaly další prezentace Roberta Pressla. Tentokrát nabídl různá řešení a přístupy k plánování udržitelné mobility z rozličných evropských měst. Ve své dlouholeté praxi se setkal s mnoha příklady dobré i špatné praxe. Jak ale ze všech nabídnutých případů vyplynulo, všude, kde se veřejný prostor ubral motorové dopravě ve prospěch udržitelných módů dopravy, zlepšila se kvalita života. Jak Robert Pressl podotkl, žádné město není oblíbené nebo navštěvované kvůli hezké městské dálnici nebo parkovacím místům.

Po posledním coffee breaku následovala ještě komentovaná vycházka po městské části Praha 7 k ukázkám realizovaných patření na podporu udržitelných forem dopravy (především cyklistiky a chůze) vedená dopravním urbanistou Tomášem Cachem.

Kalendárium

Výběr z plánovaných zahraničních událostí v 1. polovině roku 2020 z oblasti udržitelné mobility

19. 3. 2020, Nordic Smart Cities 2020, Kodaň (Dánsko)

Konference s podtitulem „Směrem k inteligentním, inkluzivním a obyvatelným městům pro všechny“ se zaměřuje na plánování měst s ohledem na obyvatele a různorodost míst a kultur. Technologie změny umožňují, ale nejsou řešením, a proto, aby města byla „smart“, musí především chytře nakládat se svojí unikátností.

Chcete-li se zúčastnit akce v takřkajícím hlavním městě urbánní cyklistiky registrujte se na tomto odkaze: <https://www.nordicsmartcities.com/registration>.

1. – 3. 4. 2020, Urban Future Global Conference, Lisabon (Portugalsko)

Lisabon, hlavní město Portugalska a Evropské zelené město roku 2020, bude hostit konferenci zaměřenou na urbánní život. Program obsáhne hned několik témat, která vedou za dobrých předpokladů k udržitelnosti; jsou jimi mobilita, voda, městské čtvrti/sousedství a leadership. Problematikou se budou zabývat odborníci z různých odvětví. Nebudou tak chybět příspěvky z pohledu architektů, environmentalistů, zástupců měst či sociologů.

Bližší informace k programu i registraci jsou dostupné na těchto stránkách: <https://www.urban-future.org>.

2. – 4. 4. 2020, City Trans Ukraine 2020, Kyjev (Ukrajina)

Začátkem dubna bude ukrajinské hlavní město po čtvrté hostit třídní konferenci a veletrh věnovaný mnoha rovinám dopravy. Zastoupení budou vystavovatelé, kteří představí technologické novinky i nové typy vozidel městské hromadné dopravy, konferenční část zase nabídne množství odborníků s tématy jako doprava v moderním městě a její financování, autobusy a elektrobuses, mobilita jako služba (MaaS) či parkování.

Více informací a registrace na oficiálních webových stránkách: <http://citytrans-ua.com/>.

27. – 30. 4. 2020, Transport Research Arena (TRA2020), Helsinky (Finsko)

Organizátoři čtyřdenní konference ve finských Helsinkách předpokládají účast až tří tisíc návštěvníků z řad výzkumníků, veřejného i podnikatelského sektoru se zájmem o nové trendy, inovace a budoucnost dopravy a mobility. Ve více než 100 sekcích od plenárních po technické a vědecké přijdou na řeč témata jako digitalizace a využití dat v mobilitě, otázka klimatické změny a dopadů dopravy na životní prostředí, inteligentní infrastruktura, společenské změny a kvalita života nebo energie a alternativní zdroje energií. Konference se koná za podpory finského Ministerstva dopravy a komunikace a Evropské komise.

Zájemci o účast získají podrobné informace na tomto odkaze: <https://traconference.eu/>.

2. – 5. 6. 2020, Velo-City, Ljubljana (Slovinsko)

Příští ročník globálního cyklistického summitu Velo-City bude hostit slovinská Ljubljana, město, které se v posledních deseti až patnácti letech úspěšně vydalo na cestu udržitelnosti. Městským zastupitelům se daří naplňovat akční část Plánu udržitelné mobility a dříve rušné silnice v centru se zavírají pro motorovou dopravu a proměňují se na zóny pro pěší a cyklisty. Ne náhodou tak v roce 2016 držela Ljubljana titul Evropského zeleného města. Konference Velo-City 2020 nabídne mnoho témat, námatkou např. cykloturismus, potenciál cyklistiky v cirkulární a sdílené ekonomice, udržitelnost jako společenská odpovědnost a změna chování společnosti, na kole do práce (šťastný cyklista, šťastný zaměstnanec), strategické plánování, SUMPy, speciální cyklostrategie, koncept města pro všechny (City for All), smart cities, cyklistická infrastruktura atd.

Chcete-li se konference zúčastnit, registraci a další info hledejte zde: <https://velo-city2020.com/>.

3. – 4. 6. 2020, URBIS Smart City Fair, Brno

Konferenci na téma smart cities nabídnou v prvních červnových dnech také Brněnské výstaviště a veletrhy. Program se bude věnovat hned několika aspektům tohoto konceptu, ke kterým pohovoří mnoho místních i zahraničních odborníků. Budou to například otázky efektivní samosprávy, klimatických a společenských změn a výzev, zefektivnění služeb samosprávy jako veřejné parkování, MHD, odpady a recyklace, participace, také smart city v praxi, urbanismus nebo problematika brownfieldů.

Podrobné informace i vstupenky naleznete na webu konference: <https://www.smartcityfair.cz>.

Jak se stát členem CIVINETu

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na e-mailovou adresu civinet@cdv.cz.

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné authority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a, 636 00 Brno
e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba v ČR:

Mgr. Michal Bajgart, e-mail: michal.bajgart@cdv.cz

Více informací o CIVINETu vč. přihlášky do CIVINETu a deklarace zájmu o členství jsou k dispozici na internetových stránkách <http://www.civinet.cz>.

O CIVINETu Česká a Slovenská republika, z.s.

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika, z. s., byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O Zpravodaji CIVINETu Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Mgr. Alena Klímová
Mgr. Denisa Morongová
Mgr. Michal Bajgart
(Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.),

Sdělení

Názory zde prezentované jsou názory autorů a nemusí nutně odrážet pohledy Evropské komise.

Uzávěrka tohoto čísla: 13. 12. 2019

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION